

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. дн Радослав Иванов Пенев

член на жури, назначено със заповед № РД 38-448/25.09.2020 г. на

Ректора на СУ “Св. Климент Охридски”

за провеждане на конкурс за **доцент** в

област на висше образование: 1. Педагогически науки

по професионално направление 1.2 Педагогика (Предучилищна

педагогика – психолого-педагогически основи на информационната
култура)

Факултет по науки за образованието и изкуствата

Катедра: „Предучилищна и медийна педагогика“

обявен в ДВ, бр. 67/28.07.2020 г.

1. Процедура за допускане на кандидатите за участие.

В конкурса по професионално направление 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика – психолого-педагогически основи на информационната култура) участват двама кандидати - **гл. ас. д-р Милка Николова Терзийска-Стефанова** и **д-р Вероника Христова Рачева**.

Няма нарушения относно процедурите за допускане на кандидатите до конкурса, комисията за разглеждане на документите, назначена със заповед на ректора на СУ № РД 38-435/23.09.2020 г., е взела правилното решение за участие и на двамата кандидати в конкурса.

Спазени са изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Кл. Охридски“ относно оценката на кандидатите по чл.112, ал.1, според

изпълнението на условията по Чл. 105, ал. 1 и в съответствие с резултатите от справките по Чл. 107, ал. 1, т. 12-14, произтичащи от ЗРАСРБ, чл.21, ал.1 и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, чл.51, ал.1 и чл.54.

В съответствие с процедурата за допускане е налице и протокол № 1/07.10.2020 г. от първото заседанието на научното жури.

Това означава, че кандидатите гл. ас. д-р Милка Николова Терзийска-Стефанова и д-р Вероника Христова Рачева отговарят на условията за допустимост до участие в конкурса.

2. Обосновка на критериите за избор на кандидатите.

Водещи за оценката на кандидатите за мен са формулировката на конкурса по шифъра и изведената научна специалност, както и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Кл. Охридски“ (в съответствие със ЗРАСРБ и Правилника за прилагане ЗРАСРБ) по чл.112, ал.1 и според изпълнението на условията по Чл. 105, ал. 1 и в съответствие с резултатите от справките по Чл. 107, ал. 1, т. 12-14.

Във връзка с посочената обосновка оценката ще се извърши в паралелен план.

3. Критерии за оценка на кандидатите.

3.1. Образование и професионална реализация на кандидатите.

Д-р Вероника Христова Рачева завършва ОКС „Бакалавър“ през 2004 във ФНОИ (ФНПП) СУ „Климент Охридски“ в специалност „Начална училищна педагогика и чужд език“. Има и придобита квалификация „Бакалавър“ като семестриално завършила „Културология“, във ФФ на СУ (2006). Притежава две ОКС Магистър – през 2006г. по Предучилищна и начална училищна педагогика, магистърска програма „Ранно чуждоезиково обучение в предучилищни заведения“, през 2009г. Магистър по

изкуствовзнание от НХА, Факултет по изящни изкуства, специалност: Изкуствовзнание.

През 2015г. придобива ОНС Доктор по Теория на възпитанието и дидактика (Предучилищна педагогика). Междувременно в периода януари-април 2013 г. участва в докторантска специализация в програма „Методи на педагогическите изследвания“ в докторантско училище в Лондон (Doctoral school, Institute of Education, London University).

Професионалния си път д-р Рачева стартира като учител по английски език в образователен център, следват позиции: администратор в хотел, офис мениджър в PR агенция, експерт-програми и проекти в организация „Прознание“, мениджър на проекти във Фондация „Партньори – България“.

В момента е директор „Учебни дейности“ в организация „Прознание“. В тази си позиция тя планира, ръководи и отговаря за качеството на подбора, обучението и работата на екипите от дистанционни учители в организацията; отговаря за обучението по синхронно виртуално преподаване на учителите-служители, партньорите и ключовите клиенти на фирмата; определя цели, стратегии, политики и програми на отдел „Учебни дейности“; извършва мониторинг и отговаря за качеството на изпълнението на дейностите по различните проекти на организацията.

Заключение: Д-р Вероника Рачева притежава мениджърски компетентности за организация и реализация на дистанционно обучение, презентация на образователни продукти и услуги.

Гл. ас. д-р Милка Николова Терзийска-Стефанова придобива ОКС Магистър по Начална училищна педагогика през 1983г. в СУ „Св. Климент Охридски“, филиал Благоевград. През 2007г. придобива ОНС Доктор по История на педагогиката и българското образование.

Професионалната реализация на гл. ас. д-р Терзийска-Стефанова започва като начален учител, екскурзовод, методически експерт в Център за

професионално развитие и ориентиране (Министерството на труда и социалната политика, 1999-2000), старши специалист към Центъра по икономика и мениджмънт на образованието (Национален институт по образование, МОН 2002-2004). От 2005г. до 2017 г. гл. ас. д-р Милка Терзийска-Стефанова е инспектор в отдел „Докторанти“, а от 2017 - инспектор за конкурсите по ЗРАСРБ, СУ «Св. Климент Охридски», ФНОИ.

Паралелно с този вид професионална реализация в периода 1983-1997г. започва и академичната ѝ кариера като хоноруван асистент, асистент и ст. асистент във ВПИ (ЮЗУ „Н. Рилски“), Благоевград. От 2000г. до 2005г. е хоноруван преподавател в СУ „Св. Кл. Охридски“, ФНОИ (ФНПП) по начална училищна педагогика. В периода 2006-2016 съвместява лекторски функции като асистент по задължителната дисциплина „История на педагогиката и българското образование“, като едновременно разработва лекционен курс по дисциплината «История на детството», който води в педагогическите специалности на ФНОИ (Предучилищна педагогика и чужд език, Начална училищна педагогика и чужд език, Предучилищна и начална училищна педагогика). В периода 2011-2014 е хоноруван преподавател по дисциплината „Сравнително образование“, а от 2016-2017 - по „Сравнително предучилищно образование“. От 2017г. е главен асистент по дисциплините „Психолого-педагогически основи на информационната култура“, „Сравнително предучилищно образование“ и „История на детството“ във ФНОИ, СУ „Св. Кл. Охридски“.

Заключение: При гл. ас. д-р Милка Терзийска е налице последователна академична кариера като хоноруван асистент, асистент, старши и главен асистент.

Извод в сравнителен план: Гл. ас. д-р Милка Терзийска притежава по-богата професионална реализация в системата на ВУЗ, в сравнение с д-р Вероника Рачева.

3.2. Преподавателски опит на кандидатите.

Началото на преподавателската дейност на **д-р Вероника Рачева** е през 2015 г. като хоноруван преподавател във Факултета по педагогика, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, където и до момента води избираем курс „Преподаване и учене във виртуална класна стая“ в магистърска програма „Информационни и комуникационни технологии в образованието“ на Факултета по педагогика, СУ „Св. Климент Охридски“ в редовна, задочна и в дистанционна форма, както става видно от служебна бележка от ръководителя на магистърската програма проф. д-р Р. Пейчева-Форсайт. От същата справка е видно, че д-р Вероника Рачева участва в обучение по проекти за синхронно виртуално преподаване на преподаватели и на представители на държавни институции.

Д-р Рачева има 2 специализации - в САЩ и Великобритания. Участва в 9 проекта – в 1 като координатор, в 4 като ръководител, в 2 като обучител и в 2 –член на екипа. Гост-лектор в 4 международни конференции.

Заклучение: Преподавателския опит на д-р Вероника Рачева се реализира в избираеми курсове във ФП, СУ „Св. Кл. Охридски“ в една магистърска програма и в два проекта по използването на умения, свързани с информационната култура на различен тип потребители.

От представената справка е видно, че **гл. ас. д-р Милка Терзийска-Стефанова** води лекционни курсове във ФНОИ, ОКС Бакалавър по задължителните дисциплини „Психолого-педагогически основи на информационната култура“ и „Сравнително предучилищно образование“ и по задължително-избираемите дисциплини „История на детството“ и „Социализация на личността в информационното общество“, семинарни упражнения в ОКС Бакалавър по задължителната учебна дисциплина „История на педагогиката и българското образование“(ЮЗУ, СУ), ръководи учебна практика в ОКС Бакалавър и в задължителните дисциплини „Хоспитиране“, „Текуща педагогическа практика“ и „Стажантска практика“ в магистърските програми „Предучилищна педагогика (за завършили педагогически специалности) и „Предучилищна педагогика (за завършили

педагогически специалности и специалности с учителска правоспособност)“.

През 1989г. ръководи международна педагогическа практика в Ленинградский педагогический институт им. А. И. Герцена на студенти от ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Гл. ас. д-р Милка Терзийска-Стефанова има изяви и като гост преподавател в три чуждестранни университета. През 2015 г. изнася лекции по три дисциплини на чужд език в бакалавърска и в докторска степени в Университета в Бергамо (Università degli Studidi Бергамо), Италия, Департамент за хуманитарни и социални науки (Dipartimento di scienze umane e sociali) по покана на проф. Джузепе Бертаня, в резултат на което и е присъдено званието Visiting professor на факултета по хуманитарни и социални науки.

В периода 25.05. - 01.06.2008 г. преподава в Università degli Studi di Padova, Падуа (Италия) – гост-преподавател по покана на директора на Докторантското училище към Департамента по науките за възпитанието проф. Рафаела Семераро, а през 2010г. чете лекции на чужд език в Университета в Париж по покана на проф. Антоан Савой, директор на Centre Interdisciplinaire de Recherche „Culture, Education, Formation, Travail“ (CIRCEFT).

Основните акценти в лекционната дейност на гл. ас. д-р Милка Терзийска-Стефанова визират иновациите в методиката на психолого-педагогическите изследвания, в контекста на създаване на условия и предпоставки за изграждане основите на информационна култура в детството. В този план, трябва да отбележа изявите ѝ по посочената проблематика като лектор в чуждестранни университети.

Заключение: Гл. ас. д-р Милка Терзийска е дългогодишен преподавател в български и чуждестранни университети, реализиращ ефективен образователен процес за подготовката и кариерното развитие на педагогическите специалисти, в контекста на усвояване на представи и

умения за историческите традиции и психолого-педагогическите основи на информационната култура в детството.

Извод в сравнителен план: Налице е безспорен приоритет на преподавателския опит на гл. ас. д-р Милка Терзийска-Стефанова, в сравнение с д-р Вероника Рачева. Основанията за това твърдение произтичат от перманентната кариера на гл. ас. д-р Милка Терзийска-Стефанова като преподавател в системата на висшето образование, както и от спецификата на дисциплините, които са по профила на конкурса.

3.3. Публикационна активност на кандидатите.

В конкурса двамата кандидати участват с научна продукция, която е по профила на обявения конкурс, отговаря на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, в съответствие с чл. 24, ал.1 от същия закон.

В структурен план **научната продукция на д-р Вероника Рачева** включва 28 публикации от които 2 монографии, 15 научни статии, 6 доклада и статии в научни сборници и 5 наръчника и учебни помагала. 16 от публикациите са самостоятелни, а останалите - в съавторство. В конкурса участва с 14 публикации, от които 1 монография, 1 публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, 3 статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 2 от които на чужд език и 9 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове. О тях 11 са самостоятелни и 3 в съавторство.

Отбелязани са 3 цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в

монографии и колективни томове и 3 цитирания на една публикация в нереферирани списания с научно рецензиране.

В съдържателно отношение представените публикации на д-р Рачева могат да се обединят в няколко тематични области: превенция на рискове и опасности на деца в предучилищна и в младежка възраст, социално ориентирано поведение в детска мултикултурна среда, подготовка на учители за синхронно виртуално преподаване, ранно чуждоезиково обучение в синхронна виртуална среда.

Представеният за участие в конкурса хабилитационен труд - монография „Ранно чуждоезиково обучение в синхронна виртуална учебна среда“ представя характеристиките на ранното чуждоезиково обучение в синхронните виртуални учебни среди в условията на дистанционно обучение заради пандемията от COVID-19, предлага авторов модел с методически насоки и примери за реализиране на ранно чуждоезиково обучение в синхронна виртуална учебна среда и дава възможност за запознаване с ориентациите на учители за обучението по чужд език в синхронни виртуални форми.

В публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ „Възпитаване на социално-ориентирано поведение в детска мултикултурна среда. Педагогически модел за подготвителна група“ авторът представя европейските и национални образователни политики, насочени към полагането на основите на равноправието и активното гражданство още от най-ранна детска възраст, както и апробиран модел за възпитаване на социално-ориентирано поведение в подготвителна група/клас.

Статиите и докладите, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация са свързани с характеристиките на виртуалната класна стая, спецификата на

образователния процес в традиционна и виртуална класна стая и социалните аспекти на синхронното виртуално обучение.

Основните акценти в статиите и докладите, публикувани в неореферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове са свързани с формирането на литературни умения, стимулирането на творческите заложби на учениците и усвояването на чужд език във виртуална учебна среда, стимулирането на дигитално-медийна грамотност в учебните заведения, характеристиките на „гостуващият виртуален учител“, както и компетентностите на студентите за преподаване във виртуална класна стая.

Д-р Вероника Рачева покрива наукометричните показатели, свързани с минималните национални изисквания за участие в конкурса, група А – 50 точки, групи В и Г - 340 точки, група Д – 60 точки, общо – 450 точки.

Заключение: В структурно отношение кандидатът д-р Вероника Козарева отговаря на минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ за научна област 1. Педагогически науки за заемането на академичната длъжност доцент. В съдържателен план, основната част от публикациите не са по темата на конкурса.

Научната продукция на гл. ас. д-р Милка Терзийска-Стефанова включва 55 публикации, от които 5 монографии, 7 публикации, свързани с дисертационния ѝ труд, 3 учебници и учебни помагала, 1 студия в реферирани и индексирани списания, 3 статии в реферирани и индексирани списания, 5 студии в рецензирани научни списания, 4 статии в рецензирани научни списания, 4 студии в рецензирани онлайн списания, 9 доклади от научни конференции, конгреси и симпозиуми (сборници), 5 резюмета на доклади от научни конференции и конгреси, 1 хроника на Международен конгрес по история на образованието в Женева, 4 публикации във в-к “Аз-Буки, 3 публикации в международни електронни издания и 1 рецензия. В

конкурса участва с 31 публикации, от които 2 монографии, представени като хабилитационен труд - Информационните революции и образованието. Първа част и Информационните революции и образованието. Втора част, 3 монографии, които не са представени като основен хабилитационен труд, 1 студия в реферирано и индексирано списание, 3 статии в реферирани и индексирани списания, 5 студии в рецензирани научни списания, 3 статии в рецензирани научни списания, 4 студии в рецензирани онлайн списания, 9 доклади от научни конференции, конгреси и симпозиуми (сборници) и 1 рецензия. От тези публикации 25 са самостоятелни и 6 в съавторство.

В съдържателен план научните интереси и основни публикации на гл. ас. Терзийска - Стефанова са свързани със следните тематични области: Психолого-педагогически основи на информационната култура; Сравнително предучилищно образование; История на детството; История на българското образование (просветната дейност на Рилския манастир и на българските книжовници до Освобождението); Теория и история на детството (детството в съвременното информационно общество); Поява и развитие на педагогическите дисциплини в Западна Европа и България (края на XIX – XX век и др.).

В монографията „Информационните революции и образованието. Част 1. От Древността до XVIII век“ авторът извършва историографски преглед на информационната революция и свързаното с нея състояние на образованието в дадената историческа епоха в контекста на възникването на трите информационни революции – появата и развитието на езика и речта като инструмент за комуникация, изобретяването на писмеността и книгопечатането. В този план, гл. ас. Милка Терзийска-Стефанова анализира новите информационни условия в съвременното общество, налагащо нов тип информационна култура.

В монографията „Информационните революции и образованието.

Част II. XIX-XXI век“, която е естествено продължение на първата част на книгата, авторът анализира информационна революция в етапи четвърти и пети от гледна точка на възпитанието и образователните системи като влияние на педагогическата мисъл и формирането на реформаторските образователни концепции върху делът на грамотност сред населението, образованието на двата пола (момичета и момчета) и малцинствените групи, учебното съдържание, методиката на обучението, образователната структура, типовете училища.

Студиите, статиите и докладите, представени за участие в конкурса акцентират върху еволюцията на детството като културно-исторически феномен, взаимоотношенията „дете – масови комуникации“ в съвременното дигитализирано информационно общество, историята на реформаторската педагогическа мисъл в България и света, подготовката на докторантите по социални и хуманитарни науки, формирането на информационна култура в предучилищна възраст.

Гл. ас. д-р Милка Терзийска-Стефанова значително надвишава наукометричните показатели, свързани с минималните национални изисквания за участие в конкурса, група А – 50 точки, групи В и Г – 742,5 точки, група Д – 170 точки, общо – 1312,5 точки.

Заключение: В структурно отношение кандидатът гл. ас. д-р Милка Стефанова Терзийска отговаря на минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ за научна област 1. Педагогически науки за заемането на академичната длъжност доцент. В съдържателен план, най-значимите от публикациите ѝ са по темата на конкурса.

Извод в сравнителен план: Налице е безспорен приоритет на гл. ас. д-р Милка Стефанова Терзийска в публикационната активност, наукометричните показатели, свързани с минималните национални

изисквания за участие в конкурса и съдържателния контекст на научната продукция по темата на конкурса.

3.4. Научни приноси на кандидатите.

д-р Вероника Рачева

В обобщен план, приносите на кандидата могат да се резюмират по следния начин:

Приноси в теоретичен план.

- Анализирани и са понятийно обосновани технологичните характеристики на виртуални учебни среди, социалните и педагогическите проекции на този вид обучение.

- Налице са методически параметри и насоки за ранно чуждоезиково обучение в синхронна виртуална учебна среда в системата на училищното образование.

Приноси в практико-приложен и експериментален план.

- Налице е апробиран авторски модел „виртуален учител на гости“ за образователен процес в детската градина чрез синхронна виртуална учебна среда, както и модел за възпитаване на социално ориентирано поведение в подготвителна група/клас;

- Налице е и проучване на ориентациите на бъдещите педагогически специалисти за образователния процес в синхронна виртуална учебна среда.

- Изведени са препоръки за работата на педагогическите специалисти в синхронни виртуални учебни среди.

Заключение: Кандидатът д-р Вероника Рачева има приноси в научен и практико-приложен план в областта на виртуални учебни среди и социалните и педагогическите проекции на този вид обучение.

Гл. ас. д-р Милка Терзийска – Стефанова

В обобщен план, приносите на кандидата могат да се резюмират по следния начин:

Приноси в теоретичен план.

- Чрез интердисциплинарен подход е анализиран и дефиниран феноменът „информационна култура“ в културно-исторически контекст и проекцията му върху поколенията деца като перманентен цивилизационен процес, зародил се в зората на човешкото общество.

- Изведени и дефинирани са етапите на „информационните революции“ на човечеството в контекста на средствата за получаване, преработване и предаване на информацията.

- Анализирани са концепции за културно-историческия произход на детството.

- Извършен е теоретичен анализ на релацията „детство – информационна култура – образование“ в контекста на ролята на информационния фактор за изясняване същността на културата на всеки един етап от развитието на човечеството.

- Представени са характеристиките на поколенията деца в информационните общества, включително спецификите на формиране на информационна култура в предучилищна възраст.

Приноси в практико-приложен и експериментален план.

- Извършени са изследвания по отношение прецизиране на терминологията за обозначаване на понятието „информационна култура“ и разграничаването му от други сродни понятия.

Разработени са учебни програми по дисциплината „Психолого-педагогически основи на информационната култура“ и „Социализация на личността в информационното общество“, съществената част на които визира концепцията за информационната култура и проекцията ѝ върху децата.

- Налице е академичен професионализъм в работата със студенти и докторанти както като преподавател, така и като сътрудник на посочените групи в откриването и преработката на информация и формирането на информационна култура.

Заключение: Кандидатът гл. ас. д-р Милка Стефанова Терзийска има приноси в научен и практико-приложен план по отношение на психолого-

педагогическите основи на информационна култура в културно-исторически и съвременен контекст.

Извод в сравнителен план: Налице е безспорен приоритет на гл. ас. д-р Милка Стефанова Терзийска в научните и практико-приложни приноси по названието на конкурса.

Въпрос и към двамата кандидати

Как ще анализирате в културно-исторически и образователен контекст феноменът „информационна култура“ и психолого-педагогическата му проекция върху децата?

Заключение и предложение за избор по конкурса

- Кандидатите в настоящия конкурс отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, на Правилника за неговото приложение, на минималните национални изисквания и на допълнителните изисквания на СУ „Св. Климент Охридски“ от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ “Св. Климент Охридски”, преподавателски опит на кандидатите.

- От гледна точка на формулировката на конкурса е налице предимство на гл. ас. д-р Милка Николова Терзийска във всеки един от критериите за оценка – образование и професионална реализация на кандидатите, публикационна активност на кандидатите, включително изпълнението на наукометричните показатели, научни приноси на кандидатите.

Това ми дава основание да **класирам на първо място гл. ас. д-р Милка Николова Терзийска** и да предложа с убеденост на членовете на уважаемото Научно жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на ФНОИ към СУ „Св. Климент Охридски“ за **присъждане на академичната длъжност „доцент“ в научна област Педагогически науки, Професионално направление 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика - психолого-педагогически основи на информационната**

култура) на гл. ас. д-р Милка Николова Терзийска – Стефанова, за
нуждите на СУ „Св. Климент Охридски“.

Дата: 28.10. 2020г. Член на научното жури:

(проф. дн Радослав Пенев)

REVIEW

by **Prof. Radoslav Ivanov Penev**

member of the jury, appointed by order № RD 38-448 / 25.09.2020 of the

Rector of Sofia University “St. Kliment Ohridski ”

for conducting a competition for Associate Professor in

field of higher education: 1. Pedagogical sciences, professional field 1.2

Pedagogy (Preschool pedagogy - psychological and pedagogical bases of
information culture),

Faculty of Educational Studies and the Arts

Department: “Preschool and Media Education”

announced in SG, no. 67 / 28.07.2020

4. Procedure for admission of candidates to participate.

In the competition in professional field 1.2. Pedagogy (Preschool pedagogy - psychological and pedagogical foundations of information culture) involved two candidates - **Ch. Assistant Professor Dr. Milka Nikolova Terziyska-Stefanova and Dr. Veronika Hristova Racheva.**

There are no violations regarding the procedures for admitting candidates to the competition. The commission for consideration of the documents, appointed by an order of the Rector of Sofia University № RD 38-435 / 23.09.2020, has made the right decision for participation of both candidates in the competition.

The requirements of the Regulations for the terms and conditions for acquiring scientific degrees and holding academic positions at Sofia University “St. Cl. Ohridski” regarding the evaluation of the candidates under Art. 112 (1),

according to the fulfillment of the conditions under Art. 105 (1) and in accordance with the results of the inquiries under Art. 107 (1), items 12-14, arising from the *Law on the Academic Staff Development in Republic of Bulgaria (LASDRB)*, art. 21 (1) and the Regulations for application of the *LASDRB*, art. 51 (1) and art. 54.

In accordance with the admission procedure there is a protocol № 1 / 07.10.2020 of the first meeting of the Scientific Jury also available.

This means that the candidates Ch. Assistant Professor Dr. Milka Nikolova Terziyska-Stefanova and Dr. Veronika Hristova Racheva meet the conditions for eligibility for participation in the competition.

2. Justification of the criteria for selection of candidates.

Leading for the evaluation of the candidates for me are the wording of the competition in the code and the derived scientific specialty, as well as the Regulations for the terms and conditions for acquiring scientific degrees and holding academic positions at Sofia University “St. Kl. Ohridski” (in accordance with the *LASDRB* and the Regulations for application of the *LASDRB*) *under Art. 112 (1) and according to the fulfillment of the conditions under Art. 105 (1) and in accordance with the results of the inquiries under Art. 107 (1, pp. 12-14).*

In connection with this justification, the evaluation will be carried out in parallel.

3. Criteria for evaluation of the candidates.

3.1. Education and professional realization of the candidates.

Dr. Veronika Hristova Racheva graduated from the Bachelor's Degree in 2004 at the at the Faculty of Educational Studies and the Arts (Faculty of Preschool and Primary School Education - FPPSE) at the Sofia University “Kliment Ohridski” in specialty “Primary School Pedagogy and Foreign Language”. She also obtained a Bachelor's degree as a semester graduate in “Culturology” at the Faculty of [Philosophy](#) at Sofia University (2006). She has two Master's degrees - in 2006 in Preschool and Primary School

Pedagogy, Master's Program “Early Foreign Language Teaching in Preschools”, in 2009. Master of Arts from the National Academy of Arts, Faculty of Fine Arts, specialty: Art Studies.

In 2015 she acquired the educational and scientific degree of Doctor of Theory of Education and Didactics (Preschool Pedagogy). In the meantime, in the period January-April 2013, she participated in a doctoral specialization in the program “Methods of pedagogical research” at the Doctoral School in London (Doctoral school, Institute of Education, London University).

Dr. Racheva started her professional career as an English teacher in an educational center, followed by positions: hotel administrator, office manager in a PR agency, expert programs and projects in the organization “Proznanie”, project manager in the “Partners - Bulgaria Foundation ”.

She is currently the director of “Learning Activities” in the organization “Proznanie”. In this position she plans, manages and is responsible for the quality of the selection, training and work of the teams of distance teachers in the organization; she is responsible for the training in synchronous virtual teaching of the teachers-employees, the partners and the key clients of the company; defines goals, strategies, policies and programs of the “Learning Activities” department; monitors and is responsible for the quality of the implementation of the activities under the various projects of the organization.

Conclusion: Dr. Veronika Racheva has managerial competencies for the organization and implementation of distance learning, presentation of educational products and services.

Ch. Assistant Professor Dr. Milka Nikolova Terziyska-Stefanova obtained a Master's degree in Primary School Pedagogy in 1983 in Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Blagoevgrad branch. In 2007 she acquired the educational

and scientific degree of Doctor of History of pedagogy and Bulgarian education.

The professional realization of Ch. Assistant Professor Dr. Terziyska-Stefanova started as a primary school teacher, tour guide, methodological expert at the Center for Professional Development and Orientation (Ministry of Labor and Social Policy, 1999-2000), senior specialist at the Center for Economics and Management of Education (National Institute of Education at the Ministry of Education, 2002-2004). From 2005 to 2017 Ch. Assistant Professor Dr. Milka Terziyska-Stefanova was an Inspector PhD Students, and since 2017 - Inspector for competitions under the Law on the Academic Staff Development in Republic of Bulgaria at the Faculty of Educational Studies and the Arts, Sofia University “St. Kliment Ohridski”.

In parallel with this type of professional realization in the period 1983-1997 she began her academic career as a part-time assistant, assistant and senior assistant at the Higher Pedagogical Institute (South-West University “Neofit Rilski”) - Blagoevgrad. From 2000 to 2005 she was a part-time lecturer in Primary school pedagogy at the Faculty of Educational Studies and the Arts at Sofia University “St. Kl. Ohridski”. In the period 2006-2016 she combined lecturing functions as an assistant in the compulsory discipline History of pedagogy and Bulgarian education, while developing a lecture course in the discipline History of childhood, which she led in the pedagogical specialties of the Faculty of Preschool and Primary School Education (Preschool Pedagogy and Foreign Language, Primary School Pedagogy and Foreign language, Preschool and primary school pedagogy). In the period 2011-2014 she was a part-time lecturer in the discipline Comparative education and from 2016-2017 - in Comparative preschool education. Since 2017 she’s been a Chief Assistant Professor in the disciplines Psychological and pedagogical foundations of information culture, Comparative preschool education and History of childhood at the Faculty of Educational Studies and the Arts, Sofia University “St. Kl. Ohridski”.

Conclusion: Ch. Assistant Professor Dr. Milka Terziyska has a consistent academic career as a part-time assistant, assistant, senior and chief assistant.

Comparative conclusion: Ch. Assistant Professor Dr. Milka Terziyska has a richer professional career in the university system, compared to Dr. Veronika Racheva.

3.2. Teaching experience of the candidates.

The beginning of the teaching activity of Dr. Veronika Racheva was in 2015 as a part-time lecturer at the Faculty of Pedagogy, Sofia University “St. Kliment Ohridski”, where she led an elective course Teaching and learning in a virtual classroom in the master's program Information and communication technologies in education in full-time, part-time and distance form, as can be seen from an official note from the head of the master's program Prof. Dr. R. Peycheva-Forsyth. From the same reference it is evident that Dr. Veronika Racheva participated in training on projects for synchronous virtual teaching of teachers and representatives of state institutions.

Dr. Racheva has 2 specializations - in the USA and Great Britain. Participates in 9 projects - in 1 as a coordinator, in 4 as a leader, in 2 as a trainer and in 2 – as a member of the team. She’s been a guest speaker at 4 international conferences.

Conclusion: The teaching experience of Dr. Veronika Racheva is realized in elective courses at the Faculty of Pedagogy, Sofia University “St. Cl. Ohridski” in one master's program and in two projects on the use of skills related to the information culture of different types of users.

It is evident from the presented reference that **Ch. Assistant Professor Dr. Milka Terziyska-Stefanova** has led lecture courses at the Faculty of Educational Studies and the Arts, Bachelor's degree in the compulsory disciplines Psychological and pedagogical foundations of information culture and Comparative preschool education and in the compulsory elective courses History of childhood and Socialization of the individual in the information society, seminar exercises in the Bachelor's degree in the compulsory discipline History of pedagogy and Bulgarian education (SWU “Neofit Rilski”, Sofia University),

supervises the internship in the Bachelor's degree and in the compulsory disciplines Teacher training, Current pedagogical practice and Internship pedagogical practice in the master's programs Preschool pedagogy (for graduates of pedagogical specialties) and Preschool pedagogy (for graduates of pedagogical specialties and specialties with teaching qualifications).

In 1989 she directed international pedagogical practice at the Leningrad Pedagogical Institute "A. I. Herzen" to students from SWU "Neofit Rilski".

Ch. Assistant Professor Dr. Milka Terziyska-Stefanova has also appeared as a guest lecturer at three foreign universities. In 2015 she lectured in three foreign language disciplines in Bachelor's and Doctoral degrees at the University of Bergamo (Università degli Studi di Bergamo), Italy, Department of Humanities and Social Sciences (Dipartimento di scienze umane e sociali) by invitation of Prof. Giuseppe Bertagna, as a result of which she was awarded the title of Visiting Professor at the Faculty of Humanities and Social Sciences.

In the period 25.05. - 01.06.2008 she taught at the University of Padua (Italy) - guest lecturer at the invitation of the Director of the Doctoral School at the Department of Educational Sciences Prof. Raffaella Semeraro, and in 2010 gave lectures in a foreign language at the University of Paris at the invitation of Prof. Antoine Savoy, Director of the Center Interdisciplinaire de Recherche "Culture, Education, Formation, Travail" (CIRCEFT).

The main accents in the lecture activity of Ch. Assistant Professor Dr. Milka Terziyska-Stefanova refer to the innovations in the methodology of psychological and pedagogical research, in the context of creating conditions and prerequisites for building the foundations of information culture in childhood. In this regard, I should mention her statements on this issue as a lecturer at foreign universities.

Conclusion: Ch. Assistant Professor Dr. Milka Terziyska is a longtime lecturer at Bulgarian and foreign universities, implementing an effective educational process for the training and career development of teachers, in the context of acquiring ideas and skills about the historical traditions and psychological and pedagogical foundations of information culture in childhood.

Comparative conclusion: There is an indisputable priority of the teaching experience of Ch. Assistant Professor Dr. Milka Terziyska-Stefanova, compared to Dr. Veronika Racheva. The reasons for this statement follow from the permanent career of Ch. Assistant Professor Dr. Milka Terziyska-Stefanova as a lecturer in the system of higher education, as well as the specifics of the disciplines that are in the profile of the competition.

3.3. Publication activity of the candidates.

The two candidates participate in the competition with scientific production, which is according to the profile of the announced competition, meets the minimum national requirements under Art. 2b (2 and 3) of the Law on the Academic Staff Development in Republic of Bulgaria, in accordance with Art. 24 (1) of the same law.

In structural terms, the scientific production of Dr. Veronika Racheva includes 28 publications, of which 2 monographs, 15 scientific articles, 6 reports and articles in scientific journals and 5 manuals and textbooks. 16 of the publications are independent, and the rest - in co-authorship. She participated in the competition with 14 publications, of which 1 monograph, 1 published book based on a defended dissertation for the award of educational and scientific degree “Doctor”, 3 articles and reports published in scientific journals, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information, 2 of which in a foreign language and 9 articles and reports published in non-refereed journals with scientific review or published in edited collective volumes. 11 of them are independent and 3 are co-authored.

There are 3 citations in scientific journals, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information or in monographs and collective volumes and 3 citations of one publication in non-refereed journals with scientific review.

In terms of content, the presented publications of Dr. Racheva can be combined in several thematic areas: prevention of risks and dangers of children in preschool and adolescence, socially oriented behavior in children's

multicultural environment, preparation of teachers for synchronous virtual teaching, early foreign language learning in a synchronous virtual environment.

The habilitation thesis presented for participation in the competition - monograph “Early foreign language learning in a synchronous virtual learning environment“ presents the characteristics of early foreign language learning in synchronous virtual learning environments in the conditions of distance learning due to the pandemic of COVID-19, offers an author's model with methodological guidelines and examples for the implementation of early foreign language learning in a synchronous virtual learning environment and provides an opportunity to get acquainted with the orientations of teachers for foreign language learning in synchronous virtual forms.

In a published book based on a defended dissertation for the award of educational and scientific degree “Doctor” “Education of socially-oriented behavior in children's multicultural environment. Pedagogical model for a preparatory group” the author presents European and national educational policies aimed at laying the foundations of equality and active citizenship from an early age, as well as a proven model for educating socially oriented behavior in a preparatory group / class.

Articles and reports published in scientific journals, referenced and indexed in world-famous databases of scientific information are related to the characteristics of the virtual classroom, the specifics of the educational process in traditional and virtual classroom and the social aspects of synchronous virtual learning.

The main emphases in the articles and reports published in non-peer-reviewed journals with scientific review or published in edited collective volumes are related to the formation of literary skills, stimulating students' creative talents and learning a foreign language in a virtual learning environment, stimulating digital media grammar in educational institutions, the characteristics of the “visiting virtual teacher”, as well as the competencies of the students for teaching in a virtual classroom.

Dr. Veronika Racheva covers the scientometric indicators related to the

minimum national requirements for participation in the competition, group A - 50 points, groups V and G - 340 points, group D - 60 points, total - 450 points.

Conclusion: In structural terms, the candidate Dr. Veronika Racheva meets the minimum national requirements under Art. 26 of the Law on the Academic Staff Development in Republic of Bulgaria for scientific field 1. Pedagogical sciences for holding the academic position of Associate Professor. In terms of content, the main part of the publications are not on the topic of the competition.

The scientific production of Ch. Assistant Professor Dr. Milka Terziyska-Stefanova includes 55 publications, of which 5 monographs, 7 publications related to her dissertation, 3 textbooks and teaching aids, 1 study in peer-reviewed and indexed journals, 3 articles in peer-reviewed and indexed journals, 5 studies in peer-reviewed scientific journals, 4 articles in peer-reviewed scientific journals, 4 studies in peer-reviewed online journals, 9 reports from scientific conferences, congresses and symposia (proceedings), 5 abstracts of reports from scientific conferences and congresses, 1 chronicle of the International Congress on the History of Education in Geneva, 4 publications in “Az-Buki” newspaper, 3 publications in international electronic editions and 1 review. She participated in the competition with 31 publications, of which 2 monographs, presented as a habilitation thesis – “Information Revolutions and Education” (Part One) and the “Information Revolutions and Education” (Second part), 3 monographs that are not presented as a major habilitation thesis, 1 study in a peer-reviewed and indexed journal, 3 articles in peer-reviewed and indexed journals, 5 studies in peer-reviewed scientific journals, 3 articles in peer-reviewed scientific journals, 4 studies in peer-reviewed online journals, 9 reports from scientific conferences, congresses and symposia (proceedings) and 1 review. Of these publications, 25 are independent and 6 are co-authored.

In terms of content, the scientific interests and main publications of Ch. Assistant Professor Terziyska - Stefanova are related to the following thematic areas: Psychological and pedagogical foundations of information culture; Comparative preschool education; History of childhood; History of Bulgarian education (the educational activity of the Rila Monastery and of the Bulgarian

writers until the Liberation); Theory and history of childhood (childhood in the modern information society); Emergence and development of pedagogical disciplines in Western Europe and Bulgaria (the end of the 19th – 20th century, etc.).

In the monograph “Information Revolutions and Education. Part 1. From Antiquity to the 18th Century” the author makes a historiographical review of the information revolution and the related state of education in the historical epoch in the context of the three information revolutions - the emergence and development of language and speech as a tool writing and printing. In this regard, Ch. Assistant Professor Milka Terziyska-Stefanova analyzes the new information conditions in Modern society, imposing a new type of information culture.

In the monograph “Information Revolutions and Education. Part II. 19th – 21st century”, which is a natural continuation of the first part of the book, the author analyzes the fourth and fifth information revolution from the point of view of education: the influence of pedagogical thought and the formation of reformist educational concepts on the share of literacy among the population, the education of both sexes (girls and boys) and the minority groups, the educational content, the teaching methodology, the educational structure, the types of schools.

The studies, articles and reports submitted for participation in the competition focus on the evolution of childhood as a cultural and historical phenomenon, the relationship “child - mass communications” in the modern digital information society, the history of the reformist pedagogical thought in Bulgaria and the world, the preparation of doctoral students in social sciences and humanities, the formation of information culture in preschool age.

Ch. Assistant Professor Dr. Milka Terziyska-Stefanova significantly exceeds the scientometric indicators related to the minimum national requirements for participation in the competition, group A - 50 points, groups V and G - 742.5 points, group D - 170 points, total - 1312, 5 points.

Conclusion: In structural terms, the candidate Ch. Assistant Professor Dr. Milka Stefanova Terziyska meets the minimum national requirements under Art. 26 of the Law on the Academic Staff Development in Republic of Bulgaria for

scientific field 1. Pedagogical sciences for holding the academic position of associate professor. In terms of content, the most significant of her publications are on the topic of the competition.

Comparative conclusion: There is an indisputable priority of Ch. Assistant Professor Dr. Milka Stefanova Terziyska in the publishing activity, the scientometric indicators related to the minimum national requirements for participation in the competition and the content context of the scientific production on the topic of the competition.

3.4. Scientific contributions of the candidates.

Dr. Veronika Racheva

In summary, the applicant's contributions can be summarized as follows:

Contributions in theoretical terms:

- The technological characteristics of virtual learning environments, the social and pedagogical projections of this type of education are analyzed and conceptually substantiated;
- There are methodological parameters and guidelines for early foreign language learning in a synchronous virtual learning environment in the school education system.

Contributions in practical-applied and experimental plan.

- There is a tested author's model „virtual guest teacher“ for the educational process in kindergarten through a synchronous virtual learning environment, as well as a model for educating socially oriented behavior in a preparatory group / class;
- There is also a study of the orientations of future pedagogical specialists for the educational process in a synchronous virtual learning environment;
- Recommendations for the work of pedagogical specialists in synchronous virtual learning environments are given.

Conclusion: The candidate Dr. Veronika Racheva has contributions in scientific and practical terms in the field of virtual learning environments and social and pedagogical projections of this type of education.

Ch. Assistant Professor Dr. Milka Terziyska - Stefanova

In summary, the applicant's contributions can be summarized as follows:

Contributions in theoretical terms:

- An interdisciplinary approach is used to analyze and define the phenomenon of „information culture“ in a cultural-historical context and its projection on generations of children as a permanent civilizational process that originated at the dawn of human society.

- The stages of the „information revolutions“ of humankind are derived and defined in the context of the means of receiving, processing and transmitting information.

- Concepts of the cultural and historical origin of childhood are analyzed.

- A theoretical analysis of the relationship „childhood - information culture – education“ is made (done) in the context of the role of the information factor to clarify the nature of culture at each stage of human development.

- The characteristics of the generations of children in the information societies are presented, including the specifics of the formation of information culture in preschool age.

Contributions in practical-applied and experimental plan.

- Research has been carried out to refine the terminology for designating the concept of „information culture“ and to distinguish it from other related concepts.

- Curricula have been developed in the disciplines Psychological and pedagogical foundations of information culture and Socialization of the individual in the information society, the essential part of which refers to the concept of information culture and its projection on children.

- There is an academic professionalism in working with students and PhD students both as a lecturer and as an associate of these groups in the discovery and processing of information and the formation of information culture.

Conclusion: The candidate Ch. Assistant Professor Dr. Milka Stefanova Terziyska has contributions in scientific and practical terms regarding the psychological and pedagogical foundations of information culture in cultural, historical and contemporary context.

Comparative conclusion: There is an indisputable priority of Ch. Assistant Professor Dr. Milka Stefanova Terziyska in the scientific and practical contributions on the title of the competition.

Question to both candidates

How will you analyze in the cultural-historical and educational context the phenomenon of “information culture“ and its psychological-pedagogical projection on children?

Conclusion and proposal for selection in the competition

- The candidates in this competition meet the requirements of the Law on the Academic Staff Development in Republic of Bulgaria, the Regulations for its implementation, the minimum national requirements and the additional requirements of Sofia University “St. Kliment Ohridski” from the Regulations for the conditions and the order for acquiring scientific degrees and holding academic positions in Sofia University “St. Kliment Ohridski”, teaching experience of the candidates.

- From the point of view of the wording of the competition there is an advantage of Ch. Assistant Professor Dr. Milka Nikolova Terziyska in each of the evaluation criteria - education and professional realization of the candidates, publication activity of the candidates, including the implementation of the scientometric indicators, scientific contributions of the candidates.

This gives me reason **to rank first Ch. Assistant Professor Dr. Milka Nikolova Terziyska** and to propose with conviction to the members of the esteemed Scientific Jury to prepare a report-proposal to the Faculty Council of FNOI at Sofia University “St. Kliment Ohridski” for **awarding the academic position “Associate Professor” in the scientific field of Pedagogical Sciences,**

Professional field 1.2. Pedagogy (Preschool pedagogy - psychological and pedagogical foundations of information culture) of Ch. Assistant Professor Dr. Milka Nikolova Terziyska - Stefanova, for the needs of Sofia University “St. Kliment Ohridski”.

Date: 28 Oct 2020

Member of the Scientific Jury:

(Prof. Radoslav Penev, DSc)